

KÚRIA

Bfv.I.25/2018/5. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év május hó 2. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a IV. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 26.B.276/2013/59. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.312/2016/25. számú végzését IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék a 2016. május 26-án meghozott 26.B.276/2013/59. számú ítéletével - mely a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.312/2016/25. számú végzésével 2017. április 5-én jogerőre emelkedett - IV. rendű terheltet bűnösnek mondta ki pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztásának vétségében Btk. 401. §, ezért megrovásban részesítette.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a IV. rendű terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdésének a), b) és c) pontjaira alapított felülvizsgálati indítványt nyújtott be.

Ebben kifejtette, hogy a Fővárosi Ítéltábla határozata a IV. rendű terheltet érintő részében a Be. 351. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban írt okokból megalapozatlan. A tényállás nincs megfelelően felderítve, mivel a IV. rendű terhelt tudatának terjedelmére nem történt bizonyítás. A bíróságnak azt kellett volna vizsgálnia, illetve bizonyítania, hogy a IV. rendű terhelt tudata mire terjedt ki, a körülmények pedig kétségesse teszik, hogy akár egyenes, akár eshetőleges szándékkal valósította volna meg a bűncselekményt, így a bűncselekmény megvalósításához szükséges szándékosság hiányzik, a gondatlan elkövetést pedig a törvény nem

rendeli büntetni. A IV. rendű terhelt bűnösségének megállapítására ily módon a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor.

Iratellenes a másodfokú bíróság azon megállapítása, mely szerint korábban nem történt hivatkozás arra, hogy az átvett pénz kötegelve volt, mivel mind a nyomozati szakban, mind pedig a bírósági eljárás során a IV. rendű terhelt rámutatott arra, hogy a készpénzben átvett pénzkötegek minden esetben össze voltak „bandázsolva” és egy perforált nejlonban voltak, látszott, hogy akkor vették ki a bankból. Ennek a ténynek relevanciája van az ügyben, hiszen alátámasztja a IV. rendű terhelt azon érvelését, hogy számára a pénz eredete mindvégig tisztázott volt.

Mindezek miatt az ítéletben foglalt tényállás oly mértékben hiányos és iratellenessége folytán megalapozatlan, hogy abból a IV. rendű terhelt bűnösségére megalapozottan következtetni nem lehet.

A bíróságok indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget, nem vizsgálták meg a releváns tényeket az ügygel kapcsolatosan, és nem vették figyelembe a IV. rendű terhelt korábbi hivatkozásait, és ennek okát sem adták.

Mindezek miatt elsődlegesen a jogerős határozat megváltoztatását, és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát, másodlagosan a jogerős határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítványban írt érvek az irányadó tényállástól eltérő tényeken alapulnak, ami a Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétes, ezért törvényben kizárt. Ugyancsak e törvényhellyel ellentétesek és ezért a törvényben kizártak a felülvizsgálati indítvány azon részei, amelyek a tényállás megalapozottságát vitatják, illetőleg az eljáró bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenységét kifogásolják.

Az irányadó tényálláshoz képest ugyanakkor a felülvizsgálati indítvány alaptalan. Annak alapján ugyanis törvényesen került sor a IV. rendű terhelt bűnösségének megállapítására a pénzmossással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztásának vétségében.

A töretlen ítélkezési gyakorlat szerint az indokolási köteleesség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatokból kitűnik az eljáró bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját – a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban – mire alapozta. A bizonyítékok

értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.I.).

A jelen esetben az eljáró bíróságok az indokolási kötelezettség teljesítése körében a fent megfogalmazott követelménynek eleget tettek, így a felülvizsgálati indítvány az indokolási kötelezettség megsértését támadó részében is alaptalan.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatokat IV. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn (BF.75/2018/1.).

.-.-.

A Kúria a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva - a Be. 423. § (4) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében vizsgálta felül.

Emellett a Be. 423. § (5) bekezdése szerint eljárva a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges más eljárási szabálysértésekre is tekintettel volt, azonban ilyen, a 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértést nem észlelt.

A felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben megalapozatlan.

A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható. A tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, így az egyes vallomásoknak és ezen keresztül a bűnösség, valamint a jogi minősítés kérdésének a vitatására. A felülvizsgálati okok között sem az iratellenesség, sem az ítélet megalapozatlansága nem szerepel, ezért az indítvány előterjesztőjének a tényállás hiányosságaira, megalapozatlanságára utaló érveivel a Kúria érdemben nem foglalkozhatott. Ezért a felülvizsgálati indítványnak a bűnösség bírói mérlegelését vitató része a törvényben kizárt.

A Be. 416. § (1) bekezdés - védő által felhívott - c) pontja szerint felülvizsgálati ok és egyben a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés az indokolási kötelezettség megsértése.

A törvényhely szerint azonban az indokolási kötelezettség

megsértése csak akkor eredményez felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása valamely tény- vagy jogkérdés kapcsán olyan mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, mire alapozta a bíróság a döntését.

A védő által hivatkozottakkal szemben azonban az elsőfokú bíróság eleget tett a bizonyítékok értékelése, mérlegelése, a tényállás és a terhelt bűnösségének megállapítása kapcsán indokolási kötelezettségének, ahogy kellő mértékben számot adtak a bíróságok a cselekmények jogi minősítése és a büntetés kiszabása kapcsán is döntésükről.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 57. oldalán részletesen indokát adta a IV. rendű terhelttel kapcsolatos bizonyítékokat értékelő és mérlegelő tevékenységének, és ezt a másodfokon eljáró ítélőtábla is megalapozottnak találta (másodfokú végzés 15. oldal 6-8. bekezdés, 16. oldal 1-7. bekezdés).

Az elsőfokú bíróság ítéletében továbbá részletesen számot adott a IV. rendű terhelt által elkövetett cselekmény jogi indokolásáról is (első fokú ítélet 59. oldal 3. bekezdés, 60. oldal 1. és 2. bekezdés).

E körben helytállóan fejtette ki, hogy dr. Marinovszky Judit IV. rendű terheltet, mint az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. § (1) bekezdése szerint ügyvédi tevékenységet végző személyt, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény 1. § (1) bekezdés m) pontja és a 23. § (1) bekezdése alapján ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség terhelte, illetőleg ingatlan adásvétel, eladás előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végzett ügyvédi tevékenységet.

A Magyar Ügyvédi Kamara által a 2007. évi CXXXVI. törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére, az egyéni ügyvédek és egyszemélyes irodák részére kiadott, 2008. július 31. napjától hatályos Egységes szabályzat a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adatok, tények, körülmények megállapításakor figyelembe veendő szempontok között a 12.3. pontjában az ingatlan adásvételével kapcsolatosan figyelembe veendő körülményként emeli ki különösen ha az eladó vagy a vevő elfogadható magyarázat nélkül a készpénzfizetéshez ragaszkodik, míg a 12.4.b. pontja a letéttel kapcsolatosan figyelembe veendő körülménynek tekinti, különösen a letét készpénzben való elhelyezését, amennyiben azt nem bankszámláról vették fel, vagy ha az ügyvéd a letétkezelési szabályzat tiltása ellenére a letétet nem konkrét, hanem általánosan megfogalmazott céllal fogadta el.

Az irányadó tényállás szerint a IV. rendű terhelt ügyvédi letéti számlájára az I. rendű terhelt a 165 millió forintot készpénzben fizette be úgy, hogy a pénzösszeg jogcímét és az afeletti rendelkezési jogát nem igazolta. Ebben az esetben pedig - az egységes szabályzat rendelkezéseire is figyelemmel - gondatlanságra eredményesen nem hivatkozhat akkor, amikor a Pest Megyei Ügyvédi Kamara irányába a bejelentési kötelezettségének elmulasztásával megszegte e kötelezettségét. Amennyiben ugyanis a Magyar Ügyvédi Kamara Egységes szabályzatában megjelölt körülmények fennállása állapítható meg, akkor az ügyvéd köteles a bejelentési kötelezettségét teljesíteni, még akkor is, ha arról később kiderül, hogy alaptalan volt. Utóbbi esetben az Egységes szabályzat 36. pontja értelmében az ügyvédet - jóhiszemősége esetén - akkor sem terheli felelősség a bejelentésért, ha az utóbb megalapozatlannak bizonyul.

A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása bűncselekmény Btk. 401. §, diszpozíciószerűségét kizárólag a bejelentési kötelezettség szándékos - akár egyenes, akár eshetőleges - elmulasztása alapozza meg akkor, ha az elkövető tudatában van annak, hogy a 2007. évi CXXXVI. törvény szerint ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség terheli. A IV. rendű terhelt ezzel tisztában volt, észlelnie kellett, hogy a pénzbefizetés jogcíme az ingatlanok adásvételével foglalkozó I. rendű terhelt részéről igazolásra, alátámasztásra nem került, így a kamarai egységes szabályzat 12.3. és 12.4. pontjaiban írt, a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására különösen utaló szempontok, körülmények merültek fel az eljárásában, ennek ellenére a törvényben előírt bejelentési kötelezettségének haladéktalan teljesítését elmulasztotta, a terhelt a megállapított körülmények mellett cselekményének, mulasztásának következményeibe belenyugodott.

A másodfokú bíróságnak azon megállapítása is helytálló, hogy a 165 millió forint átvétele esetén - még azon védekezés elfogadása esetén is, hogy a pénzösszeg kötegelve volt - sem mentesülne a letét kezelője az alól a kötelezettsége alól, hogy a bank okiratát a pénz felvételéről elkérje és megnézzze, hogy az valóban onnan származik.

Így a felülvizsgálati indítvány az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozó részében megalapozatlan.

Ezért a Kúria a megtámadott határozatokat IV. rendű terhelt tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel -

az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. május 2.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bíróági tisztviselő